

J u n

DOGAĐAJI OPSTEG KARAKTERA

1. jun
- Clan CK KPJ Moša Pijade obavestio VS NOP i DV Jugoslavije da je na teritoriji Pive obrazovalo 19 partizanskih stočnih farmi (od stoke koja je bila svojina NOP jedinica i od one koja je rekvirirana u opština planinopivskoj i župopivskoj) u cilju snabdevanja jedinica i bolnica koricentrisanih u Pivi i njenom susedstvu.
2. jun
- Generalštad domobranstva uputio Komandi domobranskog 3. korpusa naređenje u kome ističe da »odnos hrvatskog domobranstva prema četnicima koji su organizovani od Italijana isti je kao i naš prema italijanskoj vojsci«.
3. jun
- VS NOP i DV Jugoslavije dao Stabu Durmitorskih trupa (1. bataljon 1. proleterske i 2. bataljon 2. proleterske NOU brigade, 1. Nikšićki i 3. bataljon Komskog NOP odreda) uputstvo o rasporedu jedinica i načinu dejstva protiv neprijatelja i o pravcima povlačenja jedinica posle zaštite evakuacije pozadinskih ustanova s teritorije Pive u pravcu Bosne. Glavni zadatok Durmitorskih trupa bio je da elastično brani Pivu i da omogući evakuaciju bolnica i drugih pozadinskih jedinica iz Pive ka Bosni.
 - Kod Midveja otpočela trodnevna bitka između pomorskih i vazduhoplovnih snaga SAD i Japana. Pobedom snaga SAD uspostavljena je ravnoteža na Pacifiku.
 - Clan VŠ NOP i DV Jugoslavije Aleksandar Ranković naredio komandantu mesta Celebić da mobiliše potrebna sredstva za evakuaciju pozadinskih delova Glavne intendanture VŠ sa Rudina i da suzbija nepravilne rekvizicije pojedinih partizanskih jedinica i pravilno objašnjava preuzete mere za podmirenje najnužnijih potreba NOP jedinica.
 - Po naređenju VŠ NOP i DV.T otpočela evakuacija partizanskih bolnica i ranjenika sa Pivske pl. u pravcu s. Tjentišta, Popovog mosta i s. Cureva. Evakuacija je završena 17. juna, kada se 455 ranjenika prikupilo u bolnici u s. Curevu i s. Mrkalju.
5. jun
- Komanda italijanske divizije »Pusterija« uputila Višoj komandi oružanih snaga »Slovenija – Dalmacija« (Supersloda) izveštaj o iskustvima stečenim u borbi protiv partizanskih jedinica u toku okupatorsko-kvislinških operacija u proleće 1942. (tzv. ireće ofanzive), u kome ističe da ofanzivne operacije protiv partizana predstavljaju veliku teškoću i skoro uvek se svode na »napad u prazno«, jer se – iznenadenje – osnovni uslov uspeha teško postiže: da partizani uvek napadaju noću, iz velike blizine, načelno 1–2 dana posle posedanja položaja ili mesta, po svaku cenu težeći ka iznenadenju, da su u napadu veoma uporni i energični, ističući se savršenim poznavanjem terena i brzinom pokreta, da uživaju pomoć stanovništva, da njihove komande brižljivo proučavaju akciju koju će izvesti. U izveštaju se, pored ostalog, predlaže: da se svaka kolona upućuje samo uz jaku pratinju, da se zastanci izvode samo na otkrivenom zemljištu, a garnizoni, na linijama operativnog snabdevanja, postave na razmacima ne većim od 30 km, te da se oko njih vrše bočna »čišćenja*. Na kraju se konstatiše: »naš rat je rat bez pozadine«. Supersloda je ta iskustva preporučila svim komandama armijskih korpusa.
 - U rejonu s. Šćepan-Polja, po odluci vrhovnog komandanta NOP i DV Jugoslavije Josipa Broza Tita, a pod neposrednim rukovodstvom člana VŠ Aleksandra Rankovića, formirana 3. proleterska (sandžačka) NOU brigada od 1. zlatarskog, 2. i 5. pljevaljskog, 3. bjelopoljsko-mileševskog i 4. bjelopoljskog bataljona.
 - Clan Politbiroa CK KPJ Aleksandar Ranković uputio pismo Okružnom komitetu KPJ za Foču: nalaže mu da se što hitnije prebaci na zakmursku teritoriju i na njoj organizuje politički rad.
8. jun
- Viša komanda oružanih snaga »Slovenija – Dalmacija* (Supersloda) izdala Komandi italijanskog 11. armijskog korpusa direktivu za ofanzivu protiv partizanskih snaga u Sloveniji.
- Jvn
- Objavljen ukaz kralja Petra II Karadorđevića po kome Štab Draže Mihailovića postaje Vrhovna komanda jugoslovenske vojske u otadžbini.
 - Vrhovna komanda jugoslovenske vojske u Londonu izdala ukaz kojim se Draža Mihailović postavlja za načelnika štaba Vrhovne komande.

1942. jun

DOGADAJCI OPŠTEG KARAKTERA

jun 1942.

- VŠ NOP i DV Jugoslavije doneo odluku o formiranju 4. i 5. proleterske NOU brigade od crnogorskih partizanskih jedinica koje su se, pod pritiskom italijansko-četničkih snaga, povlačile iz Crne Gore prema pl. Goliji i pl. Volujaku.

11. jun

- U Vašingtonu potpisani sporazumi o zajmu i najmu između vlada SAD i SSSR-a.

12. jun

- U s. Smrječnici (kod Šavnika), po odluci vrhovnog komandanta NOP i DV Jugoslavije Josipa Broza Tita, formirana 5. proleterska (crnogorska) NOU brigada, sastava: četiri bataljona od boraca iz Nikšićkog i Zetskog NOP odreda i delova jedinica s teritorije danilovogradskog i podgoričkog sreza.

17. jun

- U s. Ljubini (na pl. Zelengori), po odluci vrhovnog komandanta NOP i DV Jugoslavije Josipa Broza Tita, formirana 4 proleterska (crnogorska) NOU brigada, sastava: pet bataljona (od dva bataljona Lovćenskog i od po jednog bataljona Zetskog, Komskog i Durmitorskog NOP odreda).

19. jun

- U s. Vrbnici (na pl. Zelengori) održan?, sednica CK KPJ.

- U Zagrebu potpisani sporazumi (tzv. Zagrebački sporazumi) između predstavnika vlade NDH i Više komande oružanih snaga Slovenija — Dalmacija» (Superslode): da italijanske snage napuste 3. zonu (sem Karlovca, a delom u 2. zonu); da ustaško-domobranske snage posednu isprajnjene garnizone i obezbede železničke pruge, da se u pomenutim zonama i dalje omogući stvaranje četničkih jedinica. Trebalo je da sporazum stupi na snagu 11. jula, ali su italijanske snage i pre roka otpočele napuštanje garnizona u Bos. krajini.

- Predsednik vlade V. Britanije Winston Cerčil stigao u SAD. Sledećih dana on je sa predsednikom SAD Franklinom Ruzveltom vodio razgovore o budućim zajedničkim operacijama i o usklađivanju napora na izradi atomske bombe.

20. jun

- U Cetinju italijanski guverner Crne Gore, general Pireo Biroli, primio Novlju Kraljevića, vodu »zelenaša«, Krsta Ponovića i komandanta nacionalnih trupa u Crnoj Gori. Boki i Sandžaku Blaža Đukanovića, koji su mu izrazili želju da sa svojim četničkim snagama učestvuju u napadu na partizanske snage u Hercegovini, pre nego se one spoje s partizanskim snagama u Bosni.

- U šumi iznad s. Vrbnici (na pl. Zelenrcorij) održano savetovanje VŠ NOP i DV Jugoslavije sa štabovima 1. 2. 3. i 4. proleterske NOU hriade. Vrhovni komandant Josip Broz Tito je dao ocenu proteklih borbi, analizirao novonastalu situaciju i istakao nužnost pohoda brigada ka Bosanskoj krajini. Razrađeni su zadaci pojedinih brigada u prvoj etapi (prelaz puta Foča — Kr. linovik — Ulog ! Izbijanje na Treskavirn) i izdata su unutštva o svestranoj pripremi jedinica za pomenuti pohod, koji bi počeo kroz tri do četiri dana.

- Izašao prvi broj »Nedeljnog pregleda«, lieti NOP i DV JiiToslaviie. koji je donosio vesti iz Jugoslavije I inostranstva. Kasnije on je dobio naziv: »Vojno-politički pregled VŠ«. Izlazio je do kraja 1942. godine.

21. jun

- Nemačko-italijanske snage zauzele Tobruk i zarobile oko 25.000 vojnika iz sastava 8. britanske armije.
- Generalni sekretar KP.T Josip Broz Tito, denešom nreneo Kominternu »RezokrcHu rodoljuba Crne Gore, Boke i Sandžaka«, moleći je da s njom upozna i izbegličku vladu Kraljevine Jugoslavije u Londonu.

22. jun

- U šumi iznad s. Vrbnici (na pl. Zelengori) vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito izdao istoriju zapovest za pohod grupe proleterskih udarnih brigada u Bosansku krajinu, radi povezivanja s partizanskim jedinicama Bosanske krajine i Hrvatske. Ta odluka predstavlja značajnu prekretnicu u ratu i revoluciji naroda Jugoslavije. Početak pohoda je određen za 24. jun.

23. jun

- Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito izdao naredbu o ustavljaju zvanja verskog referenta u brigadama, o njegovim oznakama i dužnostima.
- Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito izdao naredbu o smenjivanju rukovodstva Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu i južnu Dalmaciju, zbog slabog rukovodenja partizanskim jedinicama, i o postavljanju novog.

24. jun

- Otpočeo pohod grupe proleterskih udarnih brigada za Bosansku krajinu. Brigade su nastupale iz rejona s. Vrbnica — s Grendići (na pl. Zelengori), u dve kolone: desna (2. proleterska i 4. proleterska (crnogorska) NOU brigada) opštim pravcem Kalinovik — pl. Treskavica — Kreševu — G. i D. Vakuf — Kupres, i leva (1. pro-

1942. jun

BOSNA I HERCEGOVINA

jun 1942.

- leterska i 3. proleterska (sandžačka) NOU brigada opštirn pravcem Kalinovik – pl. Treskavica – pl. Bjelašnica – Konjic – Prozor – Livno – pl. Cincar, sa zadatkom da na svojim pravcima nastupanja ruše komunikacije i oslobadaju naselja.
 - U Vašingtonu predsednik SAD Franklin Ruzvelt i predsednik vlade V. Britanije Winston Cerčil primili kralja Petra II Karađorđevića i tom prilikom izjavili da žele Jugoslaviju obnovljenu, sredenu i nepodrivenu nacionalnim razdorima. Za vreme razgovora Cerčil je izrazio nezadovoljstvo zbog rada izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije i zbog neprekidnih razmirica jugoslovenskih političkih grupa u emigraciji.
29. jun
- Nemačko-italijanske trupe prodrele do El Alamejna (u Libiji).
 - Kod El Alamejna (u Libiji) otpočele višednevne borbe između nemačko-italijanskih i britanskih snaga.
30. jun
- U. Ledićima (pod pl. Bjelašnicom) održana sednica CK KPJ.
 - Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito izdao naređenje za formiranje manevarske grupe od 1. i 3. proleterske NOU brigade, pod neposrednom komandom VS, sa zadatkom da energičnim i brzim dejstvom likvidira ustaška uporišta u selima od s. Rakitnice do s. Umoljana.

BOSNA I HERCEGOVINA

1. jun
- Ustaška Crna legija ojačana domobranskim delovima s tenkovima, otpočela napad iz Bos. Dubice i Jasenovca. Ona je do 3. juna izbila na severoistočne padine pi. Prošare i ostvarila mostobran dubine 15 km. Protivnapadom 2. bataljona i delova 3. i Udarnog bataljona 2. krajiškog NOP odreda, uz podršku jednog aviona. 4. juna neprijatelj je razbijen a zilim. u toku noći. odbačen preko r. Save U tim borbama je poginuo vodnik voda u Udarnom bataljonu Mile Mećava, narodni heroj, a zaplenjena su dva tenka.
2. jun
- U. Divinu (kod Bileće) održano savetovanje Oblasnog komiteta KPJ za Hercegovinu, okružnih komiteta za južnu i severnu Hercegovinu, instruktorske grupe CK KPJ, Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu i južnu Dalmaciju i štabova Južnohercegovačkog i Severnohercegovačkog NOP odreda. Na savetovanju je izvršena analiza skretanja: izborom je potvrđen obnovljeni Oblasni komitet KP.T za Hercegovinu: doneta je odluka o povlačenju preostalih jedinica iz istočne Hercegovine: izvršena je reorganizacija jedinica; ukinuli su štabovi Južnohercegovačkog i Severnohercegovačkog NOP odreda; ostacima razbijenih jedinica su popunjeni 1. i 2. bataljon i formiran novi 3. udarni bataljon i prateća četa Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu i južnu Dalmaciju.
 - Delovi četničkog puka »Manjača« zauzeli s. Bronzani Maidan (kod Banje Luke) potisnuvši delove 2. krajiškog NOP odreda u s. Maričku i s. Piskavicu. Time je neprijatelj uspostavio vezu sa okruženim ustaško-domobranskim garnizonom u San. Mostu.
 - Prva krajiška NOU brigada izvršila neuspeo napad na položaj Klime (kod Banje Luke), koji je branio bataljon domobranskog 1. pešadijskog puka. Zbog pristizanja pojačanja (1. bataljona domobranske 3. brdske brigade) i zbog upada četnika u s. Bronzani Majdan napad je obustavljen. U borbi je poginuo komandant bataljona Jovo Kecman Panin. narodni heroj
4. jun
- Oblasni komitet KPJ za Hercegovinu uputio direktivu partijskim organizacijama, ukazujući na dotada počinjene greške: kurs kolektivizacije, usko postavljanje NO borbe kao stvari komunista, sektaštvu prema muslimanicima i Hrvatima, nepravilan odnos prema NO odborima, a naročito neispravno postavljanje uloge i značaja pete kolone – borba protiv »potencijalnih neprijatelja« umesto protiv izdajnika, koje je trebalo prethodno raskrinkati i politički izolovati. Direktivom su dala detaljna uputstva o otklanjanju tih nedostotfik.r Međutim, već idućih dana neprijatelj je prisilio partizanske jedinice da napuste Hercegovinu
 - Prvi partizanski piloti Franjo Kluz (na avionu -Potez«) i Rudi Cajavec (na avionu Brege«) narodni hereji, izvršili prvi borbeni zadatak: bombardovali i mitraljirali Banju Luku, aerodrom Zalužane i jednu kolonu ustaške Crne legije u povlačenju iz s. Orahova prema Bos. Dubici. Pošto mu je nad Zalužanima avion bio oštećen teško ranjen Rudi Cajavec se spustio kod s. Kađinjana 1 tu. da ne bi pao u ruke četnika izvršio samoubistvo, a njegov strelac je zarobljen i kasnije, u Zagrebu, streljan.
 - Delovi Banijskog NOP odreda izvršili napad na ustaše u s. Vrnograču (kod Cazina) Neprijatelj je imao oko 100 vojnika izbačenih iz stroja, a partizanske jedinice su imale 9 mrtvih i 1 ranjenog.

1942. jun

BOSNA I HERCEGOVINA

jun 1942.

- U Konjičkom bataljunu Severnohercegovačkog NOP odreda četnici pokušali izvesti puč, razbili 4. četu i u s. Zaboraninu i s. Dramiševu (kod Nevesinja; ubili 27 partizana).

5. jun

- Iz Bileće i Gacka delovi italijanskih divizija "Marke" i »Taurinenze« i četnički Bilečki i Gatački odred (7 italijanskih i 6 četničkih bataljona) otpočeli napad u cilju okruženja i uništenja ostataka jedinica Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu i južnu Dalmaciju u rejonu sela Plane i Fatnice. U duhu odluka savetovanja u s. Divinu (kod Bileće) Operativni štab NOP odreda za Hercegovinu i južnu Dalmaciju je sa tri udarna bataljona i pratećom četom preuzeo izvlačenje prema Pivi, ali je sutradan u s. Hodžlćima, zajedno sa Oblasnim komitetom KPJ, pratećom četom i komorom, odsećen od glavnine i razbijen,

6. jun

- Odlukom Štaba 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske Livanjski NOP odred reorganizovan u bataljon »Vojin Zirojević*.
- Udarni bataljon 5. krajiškog NOP odreda i 4. bataljon 3. krajiškog NOP odreda izvršili napad na Glamoč, ali su, zbog četničkog napada na naše jedinice s leda, napad obustavili.
- U Tvornici duvana u Mostaru grupa radnika, pod rukovodstvom fabričkog komiteta, spalila skladište. Izgorelo je oko 20 vagona cigareta.
- Kod s. Bodežišta Oslizu Gacka), u borbi protiv četnika, poginuo politički komesar 3. čete 2. bataljona 1. proletersko NOU brigade Miloš Bobićić, narodni heroj.

7. jun

- Partizanski avion sa pilotom Franjom Kluzom, uzletevši sa baze u Međuvodu (na pl. Kozari), bombardovao i mitraljirao neprijateljske garnizone u Dvoru na Uni i Bos. Novom i rasturio letke nad njima, nad Bos. i Hrv. Dubicom i Bos. i Hrv. Kostajnicom.

S jun

- Kod s. Lepenice (na pl. Motajici) nemački bataljon Princ Eugen (sastava: 7 četa), četnici i jedan vod domobrana okružili i razbili Proleterski bataljon Operativnog štaba NOP i DV za Bos. krajinu: od 215 boraca ostalo samo 118: veći deo rukovodstva je izginuo Ili pri probijanju bio zarobljen i kasnije ubijen, među njima i komandant 4. krajiškog NOP odreda Danilo Mitrov Slobodan, komandant Proleterskog bataljona Zdravko Celar, politički komesar Proleterskog bataljona Esad Midžić i komandant 3. bataljona 4. krajiškog NOP odreda Novak Pivašević, a u prethodnim borbama su poginuli komesar Kozarske čete Proleterskog bataljona Operativnog štaba NOP i DV za Bos. Krajinu Fadil Serić i bombaš istog bataljona Branko Tubić Jelin, narodni heroji.

9. jun

- U Banjoj Luci između Štaba četničko? odreda »Borja« i predstavnika NDH potpisani sporazum o saradnji u borbi protiv NOP-a.
- U s. Korićni (na putu Glamoč – Livno) ojačani partizanski bataljon »Vojin Zirojević« uništio deo italijanske kolone koja je bila li pokretu za Livno. Poginulo jo 1 ranjeno oko 56 italijanskih vojnika.
- Delovi 1. krajiško NOU brigade zauzeli selo Bronzani Majdan (na putu Sanski Most – Banja Luka) i u borbi odbacili delovo četničko puka »Mnjača« prema Han-Kolima.

10. jun

- Nemačka borbena grupa »Vestbosnien«, sastava: dvanaest nemačkih pešadijskih, jedan tenkovski i jedan pionirski bataljon i dva divižlona artillerijski, pet madarskih monitora i oko dvadeset pet ustaških i domobranskih bataljona, sa izvesnim brojem četnika i milicionera (ukupno oko 35–40.000 vojnika), podržana od nekoliko eskadrila avilacije, otpočela kozarsku operaciju (koja je trajala do 30. jula), u kojoj je okružila 2. krajiški NOP odred (5 bataljona sa 3.500 boraca, 1 avion, 2 tonka, 2 oklopna automobila i 4-R topovn) s ciljem da ga uništi. Međutim, zahvaljujući herojskom otporu i jedinstvu naroda i jedinica. Odred ie. u borbi u okruženju, razbio i uništio desetak neprijateljskih (domobranskih, ustaških i nemačkih) bataljona. Ponesen uspesima, on je tada ocenio da može odbraniti Kozaru. Ali kada ie, u pogoršanoj situaciji, preuzeo proboj, on je, ontererećen velikim zbogom i brojnim ranjenicima, pretrpeo znatne gubitke; ipak se delom probio a delom, razbijen u manje grupice, izbegao uništenje. Do kraja jula neprijatelj io dvaput prokrstario pl. Kozaru i pl. Prosaru. uništio veći broj ranjenika sela opljačkao, a nekoliko desetina hiljada stanovnika internirao u logore i preselio ih u druge krajeve.

* Na okružnoj konferenciji KP.T za Kozaru «0. i 21. IX If».) gubici 2. kratiškop NOP odreda su procenjeni na oko 1700 mrtvih, ranjenih i nestalih!, uktujući uči 1. 500 ubijenih ranjenika. Neprijateljski pubici su ocenjeni na preko 700 izbacenih iz strofa. Zanjenjeno je preko 2.500 pušaka, 200 p. mitraljeza i 21 minobacača a uništeno 1 oštećeno 11 tenkova. Po nemačkim podacima nemačke tednjlire Imate su 79 mrtvih i 187 ranjenih u domobrane 475 mrtvih, 725 ranjenih i 510 nestalih, pri čemu nisu uračunati oni domobrani koji su se u međuvremenu vratiti u jedinice

1942. jun

BOSNA I HERCEGOVINA

jun 1942.

- Delovi nemačke oklopne borbene grupe »Vedel« (dva bataljona motorizovane pešadije, bataljon tenkova i jedan artiljerijski divizion) prodri iz Banje Luke i zauzeli Prijedor. Iznenadena Komanda mesta, sa zaštitnom četom, velikim brojem građana i pozadinskim rukovodstvima, probila se pod bombo na Kozaru.

- Kod s. Radosavske (blizu Prijedora) delovi 1. krajiške NOU brigade razbili 1. bataljon 1. domobranskog pešadijskog puka.

U. jun

- Tri bataljona 1. proleterske NOU brigade i dva bataljona 2. proleterske NOU brigade izvršili neuspeo napad na četnička utvrđenja na brdu Gatu, koje dominira gornjim Gatačkim poljem. Bataljoni proleterskih brigada imali su oko 80 mrtvih i ranjenih, a četnički Gatački i Nevesinjski odred — oko 100. U borbi je poginula i politički komesar čete u 2. proleterskoj NOU brigadi Anda Ranković, narodni heroj.

- Četnički Ljubinjski odred izvršio pokolj preostalog muslimanskog stanovništva u Ljubinju (oko 30 ljudi, žena i dece).

- Delovi nemačke oklopne borbene grupe »Vedel«, prodom iz Prijedora, zauzeli Ljubiju iznenadivši novoformiranu 5. četu 1. bataljona 2. krajiškog NOP odreda.

- U s. Suhači (kod Bos. Novog) delovi 1. 1. 2. krajiškog NOP odreda napali 300 nemačkih vojnika i 400 domobrana i ustaša iz sastava borbene grupe »Gejzo«. Uprkos obostrano visokim gubicima neprijatelj nije savladan.

12. jun

- Delovi italijanskih divizija »Murđe« i »Taurinenze« i četnički Gatački i Nevesinjski odred, napadom iz Gacka, pokušali prodor prema Čemernu. Tri bataljona i dve čete, a kasnije još šest bataljona, pod komandom Štaba 2. proleterske NOU brigade, tri dana su zadržavali nastupanje neprijatelja i sprečili ga da do 15. juna ujutro ovlada Čemernom i time preseče odstupnicu jedinica koje su se povlačile iz Crne Gore. U toku tih borbi, na pl. Živnjku je pored ostalih poginuo zamenik komandanta 1. bataljona 2. proleterske NOU brigade Petar Leković, a smrtno je ranjen komandant istog bataljona Radosav Kovačević, narodni heroji. Neprijatelj je imao 36 mrtvih i 64 ranjena, uglavnom četnika.

- Kalinovički NOP odred zauzeo i demolirao ž. st. Blažuj (na pruzi Sarajevo — Mostar).

13/14. jun

- Pod pritiskom nemačkih, domobranksih i četničkih snaga, Proleterski bataljon Operativnog štaba NOP i DV za Bos. krajinu kod s. Bos. Kobaša se prebacio sa pl. Motajice preko r. Save u Slavoniju.

14. jun

- U s. Suhoj (u dolini r. Sutjeske) po naređenju VŠ NOP i DVJ. od preostalih jedinica iz Istočne Hercegovine Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu i južnu Dalmaciju formiran Hercegovački NOP odred.

- Kod s. Slavića (blizu Banje Luke) delovi 1. krajiške NOU brigade razbili domobrankski 1. jurišni bataljon i time jedinice Zapadnog odseka odbrane Banje Luke (oko tri bataljona domobrana i nešto četnika) odbacili na polazne položaje.

- U s. Vidimlijama (kod Glamoča) četnici iznenadili partizanski bataljon »Vojin Zirojević«. Pri probijanju poginuli su komesar bataljona Mustafa Latifić, narodni heroj, i još 9 partizana, a ranjeno je i zarobljeno više boraca.

- Na mostu Prljugovac (na putu Bos Novi — Prijedor) delovi 2. krajiškog NOP odreda uništili 3 i oštetili 2 nemačka tenka i zarobili 5 nemačkih oficira.

- Četnički Zenički odred potpisao sporazum sa predstavnicima NDH o saradnji u borbi protiv NOP-a i o uključivanju u oružane snage NDH.

- Po četama Konjičkog bataljona Severnohercegovačkog NOP odreda počeli četnički pučevi. U trodnevnim borbama u selima Glavatičevu, Zimlju, Bijeloj i Blacama (kod Konjica) poginulo je preko 30. ranjeno desetak i zarobljeno 12 partizana, ali se bataljon održao i glavninom prikupio u rejonu katuna Tisovice na pl. Prenju, a manjim delom na pl. Igmanu.

14/15. jun

- Kod s. Dumbrave (blizu Bos. Kostajnice) delovi 2. krajiškog NOP odreda uništili ojačani 2. bataljon domobranske 2. brdske brigade.

15. jun

- Grupa istočnobosanskih udarnih bataljona i Birčanski NOP i DO izvršili neuspeo napad na Vlasenicu. Desna kolona je zauzela uporište Han-pogled i razbila četu ustaša, ali je, zbog neuspela srednje kolone da potpuno slomi spoljnju odbranu grada i zbog kolebanja Zalul'ovičkog dobrovolskog bataljona kod leve kolone, napad obustavila. Istovremeno su se iz Han-Pijeska, posle oštре borbe na Ploči, u

1942. jun

BOSNA I HERCEGOVINA

jun 1942.

grad probile po jedna četa iz nemačke 718. pešadijske divizije i domobranskog 8. pešadijskog puka sa nešto ustaša. U borbi na Orlovači je poginuo komandir čete 2. udarnog istočnobosanskog bataljona Lazić Stojanović Lazo, narodni heroj.

— U školi u s. Izgorima (kod Gacka) čelnici spalili grupu ranjenika 1. proleterske NOU brigade.

Jun p. p.

— U Prijedoru, od dva zaplenjena ustaška tenka i dva oklopna automobila izgrađena u radionici Operativnog štaba NOP i DV za Bos. krajinu u Ljubiji, formirana tenkovska četa 2. krajiškog NOP odreda.

Jun s.

— Kod Vlasenice se rasuo Zalukovički dobrovoljački bataljon Birčanskog NOP i DO koji se do tada održavao kao poslednja jedinica NO dobrovoljačke vojske u istočnoj Bosni. Deo boraca je prešao u partizanske bataljone Birčanskog NOP odreda a ostali su otišli u četnike.

17'IX. jun

— Pošto je osam dana uspešno zadržavala jače neprijateljske snage u rejonu sela Bronzanog Majdana i Piskavice, 1. krajiška NOU brigada se izvukla preko r. Sane i time izbegla potpuno okruženje za koje je neprijatelj angažovao nemačku borbenu grupu "Vedel", zapadni odsek odbrane Banje Luke, delove domobranske 3 brdske brigade i četničkog puka »Manjača« 1 posadu San Mosta.

18. jun

— Kod s. Karanovca, u Izvornom delu potoka Prenje (na Ozren-planini, kod Doboja), četnici zaklali ilegalnog političkog radnika, zamenika komandanta razbijenog Ozren-skog NOP odreda. Todora Panica, narodnog heroja.

10. jun

— Na odseku Vilić brdo — Foharino brdo delovi 2. krajiškog NOP odreda razbili oko dva bataljona domobranske brdske brigade. Oko 450 vojnika je izbačeno iz stroja, ali stvorena brešp nije iskorišćena za proboj.

20. jun

— Delovi 1. krajiškog NOP odreda zauzeli Bos. Krupu, porušili železničku prugu do Bos. Novog 1 mostove na Uni u Krupi i Otoći. Posada Krupe i Otoke (pet četa domobrana, ustaša i milicionera) odbačena je preko Une, dok je jedna četa domobrana zarobljena.

— Us. Pogleđevu (kod Prijedora) delovi 2. krajiškog NOP odreda, u sedamnaestočasovnoj borbi, razbili ojačani 1. bataljon domobranske 1. brdske brigade.

22. jun

— Delovi četničkog puka »Manjača« ! odreda 'Kočić', ojačani jednom ustaškom četom, počeli napad na Ribnik (kod Ključa). Potisnuvši delove 3. i 5. krajiškog NOP odreda, četnici i ustaše su do 25. juna prodri u Ribnik i opljačkali veći broj sela

— Na ž. st. Blatna (kod B-s. Krupe) 1. i 2. četa 4. bataljona Banjaskog NOP odreda razoružale domobransku posadu 1 zaplenile 02 puške, 3 p. mitraljeza, 1 mitraljez i drugu ratnu opremu.

24 iun

— Na položajima s. G. Jelovac — s. Mirkovac (kod Prijedora) delovi 2. krajiškog NOP odreda razbili 3. bataljon domobranske 4. brdske brigade. Poginulo je 150 i zarobljeno 60 neprijateljskih vojnika, a zaplenjeno 150 pušaka, 20 p. mitraljeza, nekoliko mitraljeza i 1 minobacač

— Delovi 1. i 2. proleterske NOU brigade prvog dana marša za Bos. krajinu zauzeli s. Boriju i s. Jelašca (kod Kalinovika) i odbacili četnički Zagorski bataljon u Kalinovik.

20. jun

— Kalinovički NOP odred na ž. st. Tarčin (na pruzi Sarajevo — Mostar), spalio vagone i demolirao stanične uređaje i zgrade.

26/27. jun

— Dva bataljona 1. krajiškog NOP odreda napali San. Most, slomili spoljnu odbranu ustaško-domobranske posade i prodrli u grad. Međutim, kad je iznenadna magla prekinula vezu između jedinica oni su se bez potrebe povukli.

27. jun

— Us. Ljubomiru (kod Bileće) četnici streljali člana Oblasnog komiteta KPJ za Hercegovinu i sekretara OK KPJ za južnu Hercegovinu Dragicu Pravicu, narodnog heroja.

28. jun

— Kod s. Dragnić Podova (blizu Jajcaj dve čete Udarnog bataljona 5. krajiškog NOP odreda i Udarna četa 3. krajiškog NOP odreda razbile delove četničkog puka »Manjača« i odreda *Kočić*, ojačano jednom četom domobrana (ukupno 600 vojnika). Zaplenjeno: 2 topa, 1 minobacač 81 mm, 3 mitraljeza, 3 p. mitraljeza i oko 100 pušaka.

1942. jun

CRNA GORA

jun 1942.

- Četvrt proleterska NOU brigada, posle borbe protiv žandarma i muslimanske miličije zauzela sela Lediće, Dejčiće, Ostojiće i Sabance. U borbi je poginulo 7 neprijateljskih vojnika. Brigada je zaplenila 1 minobacač, 1 p. mitraljez i 18 pušaka.

29/30. jun

- Grupu boraca Konjičkog bataljona Severnohercegovačkog NOP odreda upala u Konjic i iz ustaškog zatvora oslobodila 16 zarobljenih boraca i uhapšenih omladlnaca.

30. jun

- Dva ustaška bataljona, glavnina jednog domobranskog pешadijskog puka i delovi četničkog odreda »Kočić-Preduzeli iz Kupresa, Jajca, D. Vakufa i Mrkonjić-Grada jednovremeni napad na 3. krajški NOP odred, ali je ovaj, ojačan Udarnim bataljom 5. krajškog NOP odreda, slomio napad tri napadne kolone (od njih sedam), pa je napad obustavljen.

CRNA GORA

2. jun

- Jače četničke snage izvršile, preko masiva Durmitora, koncentričan napad na položaje 3. bataljona 2. proleterske NOU brigade u Dobrom dolu. Iskoristivši gustu maglu, vejavicu i noć, one su iznenadile partizane, brzo ih odbacile s položaja i zauzele Dobri do, izbivši na oko 10 km od partizanske bolnice u s. Piscu. Energičnim protivnapadom, 1. bataljon 1. proleterske NOU brigade i delovi 3. bataljona 2. proleterske NOU brigade odbacili su čelnike prema s. Provaliji i ponovo ovladali Dobrim dolom. Neprijatelj je imao 20 mrtvih i 17 zarobljenih, dok su ukupni gubici 3. i 1. bataljona bili oko 20 poginulih i ranjenih boraca. Zaplenjeno je: 2 minobacača sa 2 sanduka mina, 1 mitraljez, 3 p. mitraljeza, 20 pušaka, 3 revolvera, oko 30 konja, sanitetski i drugi materijal. Za te borbe VS NOP i DV je pohvalio Stab durmitorskih trupa.

3. jun

- U rejonu Tavorka i pl. Vojnika otpočele trodnevne borbe jedinica Nikšićkog i Zetskog NOP odreda protiv italijanskih 1. četničkih snaga koje su nadirale od Nikšića prema Pivi. Neprijatelj je razbijen i odbačen u pravcu s. G. Polja i s. Prage, uz gubitke od 15 mrtvih i 28 zarobljenih. Tom prilikom je zaplenjen 1 kamion sa namirnicama i raznom opremom. 1 minobacač i 1 mitraljez s municijom. Partizani su imali nekoliko poginulih i ranjenih boraca.

5. jun

- Komanda područja Durmitorskog NOP odreda izdala naredbu o mobilizaciji omladine sa teritorije Pive, od 18 do 25 godina starosti, u cilju uspešnije borbe protiv italijanskih i četničkih snaga na toj teritoriji.

Jun p.

- PK KPJ za Crnu Goru i Boku izdao okružnim i mesnim komitetima KPJ, biroima celija i političkim komesarima direktivu o pravilnoj raspodeli partijskog članstva u partizanskim jedinicama koje će ostati na području PK i u onim NOP odredima od kojih će se formirati brigade. U direktivi se zahteva da partijska rukovodstva tom raspodelom članstva obezbede partijsko-politički rad u jedinicama, ali se ne srne zanemariti organizacioni i partijsko-politički rad na terenu.

6. jun

- Drugi udarni bataljon Nikšićkog NOP odreda, s dolovima Lovćenskog NOP odreda, izvršio snažan napad na jače četničke snage na položajima Stog – Litija (kod Nikšića), te ih, u višečasovnoj borbi, razbio i primorao da u neredu odstupaju pravcem s. Presjeka – s. G. Polje. Neprijatelj je imao veći broj gubitaka, dok su partizani imali 4 poginula i 1 ranjenog. Zaplenjeno je: 1 mitraljez, nekoliko p. mitraljeza, 1 minobacač i komora (municija i hrana).

7. jun

- Na položajima Stara gora, V. Buručkovač, Lojanik jedinice iz sastava Durmitorskog trupa (1. bataljon 1. proleterske, 2. bataljon 2. proleterske NOU brigade, 1. komski, 3. nikšićki i 3. durmitorski udarni bataljon) posle jednodnevne borbe odbile napad oko 500 četnika koji su prethodne noći od Savnika, dolinom r. Komarnice, prodrili u rejon pl. Studene u Pivi. U toj borbi je poginulo 15 četnika, dok su partizanske jedinice imale 3 mrtva i 6 ranjenih boraca.

15. jun

- GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku izdao naređenje Komandi područja Nikšićkog NOP odreda da se obezbedi smeštaj i ishrana italijanskih zarobljenika i da se prema njima ima korektan odnos; da se organizuje pravilna ishrana ranjenika i obezbedi partizanska bolnica u Pivi; da se što više poruši put s. G. Polje – s. Jasenovo Polje.

16. jun

- Us. Tjentištu (kod Foče), na inicijativu NO odbora za Crnu Goru i Boku, održana konferencija rođoljuba Crne Gore i Boke na kojoj je pored vojno-političke situacije razmatrana i delatnost narodnooslobodilačkih odbora. Odlučeno je da Plenum NO odbora za Crnu Goru i Bunu nastavi rad. Donesena je rezolucija u kojoj se oštvođuje izdajnički rad četnika Draže Mihailovića, izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije i federalista u Crnoj Gori; izražava odlučnost da se nastavi bespoštedna

1942. jun

HRVATSKA

jun 1942.

borba protiv okupatora i kvislinga, poziva narod Crne Gore, Boke i Sandžaka da do kraja Izdrži u NOB-u. Rezolucija je dostavljena VŠ NOP i DV Jugoslavije i objavljena preko radio-stanice »Slobodna Jugoslavija«.

- U s. Tjentištu (kod Foče) sveštenici Crne Gore i Boke, pristalice NOP-a, održali skupštinu s koje su uputili poslanicu sveštenstvu i čitavom narodu Crne Gore i Boke, pozivajući ih na borbu protiv okupatora i domaćih izdajnika.

23. jun

- Iz nikšićkog zatvora pobeglo pet zatvorenika koje su italijansko-četničke vlasti osudile na smrt.

26. jun

- Modu italijanske oficire u hotelu »Amerika« u Nikšiću simpatizer NOP-a Lujo Daviću, bacio bombu od koje su poginula dva oficira a nekoliko ih je ranjeno. On je posle toga uhvaćen i streljan.

Jun

- U okolini Podgorice (sada: Tltograd), da ne bi pao živ u ruke neprijatelju, izvršio samoubistvo član Okružnog komiteta KPJ za Podgoricu Radule Radulović Ruso, narodni heroj.

HRVATSKA

1. jun

- Naredbom GŠ NOP odreda za Hrvatsku postavljen Štab 1. operativne zone NOP odreda Hrvatske, pod čijom su komandom sve partizanske jedinice s teritorije Like, Korduna i Banije.

- Iz Petrinje i Gline otpočeo napad 1. brdske divizije i Petrinjske ustaško-domobranske brigade na jedinice Banijskog NOP odreda u Baniji. U borbama do 12. juna neprijatelj je uspeo da ovlada većim delom slobodne teritorije i da 12. 13. juna izbije na r. Unu.

- Selo Skelu (kod Gline) zauzeo 1. bataljon Banijskog NOP odreda zarobivši 8 ustaša i zaplenivši 8 pušaka i nešto municije.

- U Gorskem kotaru izašao prvi broj lista »Sloboda-. Izdavali su ga Štab NOP vojske za Primorje, Gorski kotar i Istru 1 OK KPH za Hrvatsko primorje.

- U Gorskem kotaru izašao prvi broj lista »Drugarica«. Izdavao ga je Antifašistički odbor žena za Gorski kotar.

2. jun

- Delovi Banijske proleterske čete i jedne čete 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda zauzeli neprijateljsko uporište s. Bučje (kod Pakraca) i zapalili opštinsku i školsku zgradu u kojima su ranije bili smešteni neprijateljski vojnici.

- U s. Zvečevu (kod Voćina) delovi 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda uništili lokomotivu šumske železnice, šumsku električnu centralu, motornu drezinu i drugi materijal šumskog preduzeća

3. jun

- Partizanski bataljoni Petar Vuksan», »Krbava i »Mićo Radaković« Grupe NOP odreda za Liku napali ustaško-domobransko uporište Udbinu, ali ga, zbog jakog otpora neprijatelja, nisu mogli zauzeti. U trodnevnim borbama bataljoni su imali gubitke od 6 mrtvih i 20 ranjenih.

- Kod s. Ostrovice i s. Cukovca (blizu Gospića) 2. bataljon 1. ličkog NOP odreda »Velebit« odbio napad ustaša i domobrana i naneo im gubitke od 6 mrtvih, više ranjenih i 3 zarobljenih.

4. jun

- Na Vještića gori otpočelo trodnevno savetovanje Štaba 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske i PK KPH za Dalmaciju s vojnim i partijskim predstavnicima srednje i južne Dalmacije i livanjskog kraja. Pošto je analiziran razvoj NOP-a u Dalmaciji, doneta je odluka o stvaranju novih jedinica i proširenju slobodne teritorije.

- Na putu između Novog i s. Ledenice delovi 2. bataljona 1. primorsko-goranskog NOP odreda napali italijansku kolonu, ubili 11 italijanskih vojnika, podoficira i oficira, zaplenili 7 pušaka i 1 mitraljez i kamion uništili.

- Na putu Knin – Kistanje delovi Severnodalmatinskog NOP odreda napali italijansku motorizovanu kolonu. Neprijatelj je imao 9 mrtvih (od toga 2 oficira), 9 ranjenih i 3 zarobljena vojnika, a jedinice su imale 2 mrtva i 3 ranjena borca. Uništena su 2 kamiona a zaplenjeno je 18 pušaka, 2 p. mitraljeza, 27 bombi i 1800 metaka.

4/5. jun

- Jedinice 1. kordunaškog NOP odreda porušile železničku prugu Karlovac – Petrinja u dužini od 10,5 km i pokidale 15,5 km tt veza.

5. jun

- Posle tročasovne borbe 2. bataljon 1. slavonskog NOP odreda zauzeo s. Bastaje (kod Daruvara), koje su branili žandarmi, ustaše i nemački vojnici. Neprijatelj je imao 37 mrtvih, a partizanske jedinice 1 mrtvog i 1 ranjenog borca. Zaplenjeno je: 43 puške, 1200 metaka, 4 radio-aparata, 10 vojničkih odela i drugi ratni materijal.
- Između s. Ličke Jesenice i s. Javornika (na pruzi Zagreb — Split) jedinice 2. kordunaškog NOP odreda razoružale italijansku stražu od 29 vojnika.
- U rejonu Plitvičkih jezera ustaše otpočele dvodnevni napad na partizanske bataljune »Ognjen Priča« i »Petar Vuksan« i prinudile ih na povlačenje u pravcu Korneice.
- Jedinice 1. bataljona 1. ličkog NOP odreda »Velebit« porušile železničku prugu Gospic — Lovinac u dužini od 260 m.

Jun p.

- Us. Okučanima (kod Nove Gradiške) jedinice 1. slavonskog NOP odreda razoružale neprijateljsku posadu — pripadnike nemačke nacionalne manjine, zaplenivši 35 pušaka.

6. jun

- Kod Livna, po naredenju Štaba 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske, od Livanjske i Riličke čete formiran partizanski bataljon »Vojin Zirojević».
- Po naredenju Štaba 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske, od Makarske i Neđevanske čete i od boraca iz Imotske krajine i sa poluostrva Pelješca formiran partizanski bataljon »lozo Jurčević».
- Na putu Brinje — Senj, iz zasede, delovi 1. Primorsko-goranskog NOP odreda napali italijansku kolonu od 4 kamiona. Poginulo je 15 a ranjeno 30 neprijateljskih vojnika; uništena su 2 kamiona. Gubici 1. odreda: 4 mrtva i 3 ranjena.
- Selo Poljansku (kod Slav. Požege) zauzeli Banijska proleterska četa i jedan vod 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda. Ustaše su imale 12 mrtvih. Zaplenjeno je 12 pušaka i 950 metaka.

7. ju«

- Održana Partijska konferencija za srez Kastav.
- Jedinice 1. kordunaškog NOP odreda, u sadejstvu sa delovima 2. kordunaškog i Banijskog NOP odreda, napale delove 11. ustaškog bataljona u Topuskom, ali mesto nisu zauzele.
- Us. Nuniću i s. Bijelini (kod Kistanja) partizanski bataljon »Bude Borjan« napao italijanske posade i naneo im gubitke od 47 mrtvih, 41 ranjenog i 10 nestalih vojnika. Kod s. Nunića je poginuo politički komesar bataljona »Bude Borjan« Peran Vladimir Zivko, narodni heroj.
- Us. Rosopajniku (kod Karlovca) delovi 1. kordunaškog NOP odreda razoružali žandarmerijsku posadu.
- Delovi 2. bataljona Banijskog NOP odreda zauzeli ustaška uporišta Vj-anovinu i Bi-jeljevinu (kod Topuskog) i vodili borbe kod Gredana, Hrvatskog Sela, Ponikvara, Topuskog i Kamenskog Mosta protiv ustaša i domobrana.
- Kod s. Grobnika (blizu Sušaka) delovi 2. primorsko-goranskog NOP odreda napali italijansku zasedu, ali posle osmočasovne borbe bili prisiljeni da se povuku u pravcu Jelenja. U toku borbe neprijatelj je imao 32 mrtva i ranjena vojnika, a naše jedinice 1 ranjenog.
- U rejonu Duge (blizu Vodica, kod Šibenika), po naredenju Štaba 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske, od boraca sa područja Šibenika i Biograda formirana Primorska partizanska četa.

8. jun

- CK KPH uputio pismo Povereništvu CK KPH za Slavoniju, u kome mu ukazuje na potrebu da se otklone organizacione slabosti u partijskim organizacijama, pojača partijski rad u NOP odredima, uspostavi veza sa Sremskim NOP odredom i formira Povereništvo SKOJ-a za Slavoniju.
- Jedinice bataljona »Božidar Adžija« zauzele sela Podum, Zalužnicu i Doljane (kod Vrhovina), koje su branili četnici.
- Delovi partizanskog bataljona »Jozo Jurčević« zauzeli neprijateljsko uporište s. Drveniku (na komunikaciji Makarska — Ploča), koje su branili žandarmi.
- Delovi partizanskog bataljona »Jozo Jurčević« zauzeli neprijateljsko uporište s. Zaostrog (na komunikaciji Makarska — Ploča), koje su branili žandarmi.

- 9- jun — Guverner Dalmacije uputio izveštaj predsedništvu Ministarskog saveta u Rimu o teškoj situaciji u severnoj Dalmaciji zbog porasta partizanskog pokreta i zbog ne-moci italijanskih posada da mu se suprotstave.
10. jun — Između s. Prijeboja i s. Ličkog Petrovog Sela (kod Titove Korenice) Darlizanski bataljon »Ognjen Priča« napao iz zasede kolonu jačine oko 120 ustaša. U borbi je poginulo 40 ustaša, dok partizani nisu imali gubitaka.
- 10/11. jun — Delovi 1. ličkog NOP odreda »Velebit« porušili železničku prugu Gospić — Lovinac u dužini od 900 m.
- II. jun — Prvi Kordunaški NOP odred zauzeo Vojnić — kolodvor, zaplenivši 70 vagona kuku-ruza i 20 vagona pasulja i drugih namirnica i uništivši 63 vagona i 1 lokomotivu.
 — Između Delnica — s. Kupjaka (na pruzi Ogulin — Rijeka) delovi 2. Primorsko-goran-skog NOP odreda uništili italijanski železnički transport — lokomotivu i 8 vagona. Neprijatelj je imao 60 ranjenih i mnogo mrtvih. Saobraćaj je bio prekinut 4 dana.
 — Jedinice partizanskog bataljona »Božidar Adžija« zauzele sela Dabar, Zapolje i Pe-trinić Polje (kod Otočca), u kojima su se branili ustaše, domobrani i četnici.
 — U s. Blagaju (kod Slunja) delovi 1. bataljona 2. kordunaškog NOP odreda razoru-žali domobransku posadu.
12. jun — Kod Delnica delovi 2. primorsko-goranskog NOP odreda napali iz zasede italijansku kolonu i naneli joj gubitke od 5 mrtvih i 17 ranjenih vojnika i oficira.
 — Delovi 1. bataljona 2. kordunaškog NOP odreda razoružali žandarmerijsku posadu na ž. st. Belavići (kod Duge Rese).
 — Jedinice 2. bataljona 2. kordunaškog NOP odreda zauzele s. Batnoge (kod Cetin-grada), koje su branili domobrani.
 — Između s. Tijesna i s. Vodica (kod Šibenika) partizanska grupa iz s. Vodica napala iz zasede karabinijere, finanse i italijanske vojnike. Ona je zaplenila 1 p. mitraljez, 9 pušaka, 25 bombi i 700 metaka. Italijanski vojnici su posle te akcije zapalili neko-liko kuća u s. Vodicama i s. Maloj Čistoj.
 — Prvi bataljon Banijskog NOP odreda zauzeo s. Prekopu (kod Gline), koje su bra-nile ustaše.
13. jun — Delovi partizanskog bataljona Branko Vladušić zauzeli s. Rastićevo (kod Zrmanje), koje su branili četnici.
 — Na putu s. Prijeboj — s. Plitvički Leskovac delovi Proleterskog NOU bataljona Hrvatske napali italijansku kolonu i naneli joj gubitke od oko 20 mrtvih. Naše jedinice su imale 1 mrtvog i 4 ranjena borca. Zarobile su 4 italijanska vojnika, a zaplenili 1 p. mitraljez, 11 pušaka, oko 1000 metaka, 2 motocikla i drugu ratnu opremu.
 — Kod s. Tominog Gaja i s. Derinog Gaja (blizu Gračaca) jedinice bataljona »Stojan Matić« i delovi 2. bataljona 2. ličkog NOP odreda odbili napad italijanskih delova i četnika iz Gračaca. Zaplenjeno je 8 pušaka, 2 p. mitraljeza, 1 pištolj, 15 bombi i druga ratna oprema.
 — Delovi 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda zauzeli domobransko uporište u s. Zdencima (kod Podrav. Slatine). Zaplenjeno je 10 pušaka, 1 pištolj, 3 bombe i druga ratna oprema.
14. jun — Politički komesar 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske uputio instrukciju komesarama potčinjenih jedinica: objašnjava ulogu političkih komesara u NOB-u, uka-zuje na neke nedostatke u dotadašnjem njihovom radu i postavlja neposredne zadatke u vezi sa proširenjem NOB-a u Dalmaciji, čišćenjem četnika na sektoru Livno — Glamoč — Grahovo itd.
 — Kod s. Brloga (blizu Vrhovina) jedinice partizanskog bataljona »Božidar Adžija« odbile napad četnika, ustaša i italijanskih snaga i nanele im velike gubitke.
15. jun — Jedinice partizanskog bataljona »Jozo Jurčević« zauzele Vrgorac (kod Makarske) i zarobile preko 70 domobrana, ustaša i žandarma.
 — Po naređenju Štaba 3. operativne zone NOP odreda Hrvatske, od 6. čete 2. bata-ljona formiran 3. bataljon 1. odreda 3. operativne zone NOP odreda Hrvatske (1. slavonskog NOP odreda).

1942. jun

HRVATSKA

jun 1942.

- Između Jastrebarskog i s. Zdenčine delovi 2. čete 2. operativne zone NOP odreda Hrvatske porušili prugu i oštetili voz.
- Jun s.*
 - GS NOP odreda za Hrvatsku i CK KPH prešli iz Korenice u D. Lapac (u Lici).
 - Us. Lemišnjim Docima (na pl. Biokovu) formiran opštinski NO odbor.
- Jun p. p.*
 - U Zumberku, po naređenju Štaba 2. operativne zone NOP odreda Hrvatske, formirana 2umberačka partizanska četa (2. četa 2. operativne zone NOP odreda Hrvatske).
- Jun d. p.*
 - U Puli formirano rukovodstvo NOP-a za grad i južni deo Istre.
- 15/16. jun*
 - Između s. Pribudića i s. Otrića jedinice partizanskog bataljona »Branko Vladušić« porušile prugu, tako da je saobraćaj bio obustavljen 13 časova.
- 16. jun*
 - Sekretar operativnog partijskog rukovodstva CK KPH Vladimir Popović uputio Centralnom komitetu KPJ pismo u kome ga obaveštava o sporazumu ustaša i četnika (koji izaziva mržnju naroda prema njima, a time i veći priliv u partizane) i o situaciji u Hrvatskoj.
 - Kod Klokočevice (na putu Prijeboj — Ličko Petrovo Selo) bataljon Marko Orešković i 1. i 3. čela bataljona -Ognjen Priča Grupe NOP odreda za Liku napali ustaše i italijansku kolonu. U toj borbi je poginulo 18 ustaša i 60–70 italijanskih vojnika, a zaplonjeni su 2 mitraljeza, 3 p. mitraljeza i drugi ratni materijal.
 - Između s. Zlobina i s. Brda (kod Kraljevice) delovi 2. primorsko-goranskog NOP odreda napali iz zasede italijansku kolonu i u kratkoj, ali žestokoj borbi naneli joj gubitke od 10 mrtvih i 20 ranjenih vojnika.
 - Na Kordić-brdu (kod Petrinje) delovi 3. bataljona Banijskog NOP odreda napali iz zasede dve neprijateljske čete i prinudili ih na povlačenje.
 - Delovi 1. bataljona 1. slavonskog NOP odreda demolirali šumsku prugu Novska — s. Pujić. uništili lokomotivu i vagone, popalili drva i gradu koju je trebalo transportovati za Nemačku i sa radnicima održati miting.
- 17. jun*
 - Između s. Vojnovca i s. Josipdola (kod Ogulina) delovi 3. partizanskog bataljona 2. kordunaškog NOP odreda porušili prugu u dužini od 800 m. Saobraćaj je bio obustavljen 2 dana.
- 13. jun*
 - Na mestu Podiću (blizu Knina), po naređenju Štaba 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske, od Kamešničke, Svilajske i Dinarske čete formiran 1. dalmatinski udarni bataljon.
 - Između Knina i Drniša jedinice 1. dalmatinskog udarnog bataljona napale iz zasede italijanske vojnike i nanele im gubitke od 7 mrtvih i 2 zarobljena, a zaplenile 7 pušaka i 1 p. mitraljez.
 - Između ž. st. Grabovac i ž. st. Maja (kod Gline) delovi 1. bataljona Eanijskog NOP odreda porušili prugu i tt veze u dužini od 5 km, minirali skretnice na ž. st. Grabovac i uništili 1 lokomotivu.
 - Između ž. st. D. Dubrave i s. Tounja (na pruzi Karlovac — Ogulin) jedinice 1. bataljona 2. kordunaškog NOP odreda porušile prugu u dužini od 200 m, a zatim uništile neprijateljski transport sa cisternama nafte.
- 19. jun*
 - U s. Biskupiji (kod Knina) 1. dalmatinski udarni bataljon razbio četničke snage. U toj borbi su zarobljeni komandant četničkog puka »Onisim Popović« (kasnije strelljan) i dva štaba bataljona.
 - Jedinice 2. kordunaškog NOP odreda otpočele petodnevni napad na domobransko uporište u s. Tounjskom Tržiću (kod Slunja) i rušenje komunikacije Ogulin — Slunj i mostova na r. Mrežnici. U tim borbama one su uspele da, 23. juna, zauzmu Tounjski Tržić, da sruše most na r. Mrežnici (kod Tounjskog Tržića) i da na nekoliko mesta poruše pomenutu komunikaciju, čime su onemogućili saobraćaj između Ogulina i Slunja. Zarobile su 63 domobrana, a zaplenile 2 mitraljeza, 1 p. mitraljez, 62 puške, 4300 metaka i drugu ratnu opremu. Na «trani partizana poginuo je komandir 3. čete 2. bataljona 2. kordunaškog NOP odreda Dušan Vergaš, narodni heroj, i ranjeno je 6 boraca.
 - Kod s. Brloga (blizu Otočca) italijanski vojnici, ustaše i četnici otpočeli dvodnevni napad na jedinice partizanskog bataljona »Božidar Adžija« i delove 1. primorsko-goranskog NOP odreda, napad je odbijen.

1942. jun

HRVATSKA

jun 1942.

- Delovi 1. bataljona 1. primorsko-goranskog NOP odreda i delovi 1. kordunaškog NOP odreda napali neprijateljski transport na pruzi s. Tounj — s. Dubrave (kod Ogulina), zapalili 25 cisterni benzina, vagon sa brašnom i službena kola.

20. jun

- Po naređenju Štaba 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske, od Mosorske i Rogozničke čete formiran 2. dalmatinski partizanski bataljon.
- Između s. Gerova i s. Crnog Luga (kod Delnic) delovi 2. primorsko-goranskog NOP odreda napali iz zasede italijansku kolonu i naneli joj velike gubitke.
- Kod Banove Jaruge delovi 1. bataljona 1. slavonskog NOP odreda porušili železničku prugu Beograd — Zagreb, te uništili neprijateljski transportni voz (17 vagona i lokomotiva!), zbog čega je saobraćaj bio obustavljen nekoliko dana. Pored toga, napali su posadu ž. st. Medurić (kod Banove Jaruge). Zgrada stanice je zapaljena, a pruga porušena. Žandarmi koji su branili stanicu povukli su se prema Banovoj Jaruzi.
- Nedaleko od s. Vrbnja (na o. Hvaru), od postojećih partizanskih grupa i novodošlih boraca, formirana Hvarska partizanska četa »Matija Ivanić».

21. jun

- Jedinice 1. i 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda i delovi Proleterskog bataljona Operativnog štaba NOP i DV za Bos. krajinu zauzeli domobransko uporište u s. Bućicom Kamenskom (kod Slav. Požege), gde su zarobili 68 domobrana i zaplenili 1 mitraljez, 4 p. mitraljeza i 106 pušaka.
- Prvi bataljon 1. NOP odreda »Velebit« i delovi 3. bataljona 2. odreda Grupe NOP odreda za Liku napali ustaško i domobransko uporište u s. Širokoj Kuli (kod Gospića), ali ga nisu zauzeli zbog dolaska neprijateljskog pojačanja od Perušića. Neprijatelj je imao 45 mrtvih, a partizani 9 mrtvih i 6 ranjenih boraca.
- Delovi 2. Primorsko-goranskog NOP odreda i jedna četa Kočevskog NOP odreda napali italijansko uporište s. Banju Loku (kod Kočevja), ali ga, zbog dolaska neprijateljskih pojačanja, nisu zauzeli. U toj borbi je poginuo komandir Omladinske partizanske čete 2. primorsko-goranskog NOP odreda Zdenko Petranović Jastreb, narodni heroj.
- Jedinice 3. i 5. bataljona Banijskog NOP odreda zauzele ustaško uporište u s. D. Budićini (kod Petrinje) i zaplenile 37 pušaka, 2 p. mitraljeza, nekoliko stotina metaka i drugu ratnu opremu.
- Kod mesta Crnci (na o. Braču), po naređenju Štaba 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske, formirana Bračka partizanska četa.
- Jedinice 1. primorsko-goranskog NOP odreda, posle duge i ogorčene borbe, zauzele ustaška i italijanska uporišta u s. Krivom Putu, s. Primorskem Veljunu i s. Podbilu (kod Senja), zarobile 30 a ubile 35 italijanskih vojnika, žandarma i ustaša i zaplenile 180 pušaka i 1 p. mitraljez.
- Između ž. st. Hrastovice i ž. st. Kraljevčana (kod Petrinje) delovi 3. i 5. bataljona Banijskog NOP odreda porušili železničku prugu i tt veze u dužini od 1,5 km.

22/23. jun

- Jedinice bataljona »Petar Vuksan« i delovi 2. bataljona 1. ličkog NOP odreda »Velebit« zauzeli domobraska uporišta u s. Ličkom Novom i s. Žabici (kod Gospića). Zaplenjeno je: 15 pušaka, 1 mitraljez, 7 sanduka municije i druge ratne opreme. Neprijatelj je imao 6 mrtvih i 4 ranjena domobrana, a naše jedinice 1 mrtvog i 8 ranjenih boraca.

23. jun

- U s. Markovcu (kod Knina), po naređenju Štaba 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske, od 1. udarnog i 2. dalmatinskog bataljona formiran Srednjo-dalmatinski NOP odred (NOP odred za srednju Dalmaciju).
- Na putu između Karlovca i s. Tušilovića delovi 1. i 2. bataljona 1. kordunaškog NOP odreda napali iz zasede domobrane i naneli im gubitke od oko 20 mrtvih i 14 zaplijenih vojnika, a zaplenili 20 pušaka, 1 p. mitraljez, 1 motocikl 1 drugu ratnu opremu.
- Italijanski vojnici i četnici, posle dvodnevnih borbi protiv jedinica partizanskog bataljona »Božidar Adžija«, zauzeli s. Škare (kod Otočca).
- U s. Bijeloj Stijeni (kod Lipika) delovi 1. bataljona 1. slavonskog NOP odreda napali ustašku posadu, ali bez uspeha.

24. jun

- GŠ NOP odreda za Hrvatsku obavestio VŠ NOP i DV Jugoslavije o brojnom porastu partizana u Gorskem kotaru i Hrvatskom primorju, formiranju novih jedinica, sporazumu između ustaša i četnika za borbu protiv partizana, vojno-političkoj situaciji u oblastima Hrvatske, pripremama za formiranje 1. hrvatske NOU brigade, završetku drugog oficirskog kursa i dr.

- Italijanske jedinice iz Metkovića, Omiša i Makarske, podržane avijacijom i mornaricom, otpočele osmodnevni napad na jedinice partizanskog bataljona „Jozo Jurčević“ na Biokovu. Spretnim manevrima partizani su izbegli opkoljavanje i naneli neprijatelju gubitke od 300 mrtvih i ranjenih vojnika.
 - Iz zasede kod s. Krivi Put (blizu Senja) jedinice 1. primorsko-goranskog NOP odreda napale italijansku kolonu i posle osmočasovne borbe, nanevši joj velike gubitke, prinudile je na povlačenje prema Senju i Primorskem Veljunu.
 - Između Kamenjaka i Kikovice (kod Rijeke) delovi 2. Primorsko-goranskog NOP odreda iz zasede uništili italijanski kamion, ubili 9 italijanskih vojnika i jednog oficira i zaplenili 9 pušaka i jedan p. mitraljez.
 - U šumi Kobiljak (kod Ogulina) 1. bataljon 2. kordunaškog NOP odreda napao italijanske vojнике koji su došli da seku drva, ubio 4, ranio 6 i zarobio 20 vojnika.
25. jun
- U rejonu Kosova i Svilaje italijanske snage iz Knina i Drniša (tri bataljona i jedan divizion artiljerije), uz podršku četnika, ustaša i domobrana, napale NOP odred za srednju Dalmaciju, koji se posle prvih sukoba prebacio na Dinaru. Zatim su italijanske jedinice težište dejstava prenele protiv partizanskog bataljona »Bude Borjan« na Promini, koji se, posle trodnevnih borbi, noću 1./2. jula prebacio u rejon Kistanja.
26. jun
- U Stabu Grupe NOP odreda za Liku održano treće vojno savetovanje, kome su prisustvovali komandanti i politički komesarji NOP odreda. Na njemu je odlučeno da se u sastavu Grupe formiraju pokretne udarne jedinice, koje će biti neprekidno u akcijama onamo gde to bude zatrebalо.
 - Između Senja i Novog delovi 1. Primorsko-goranskog NOP odreda napali dva kamiona italijanske vojske i ubili oko 60 italijanskih vojnika.
 - U s. Krndiji (kod Đakova) 1. i 4. četa 1. bataljona 1. slavonskog NOP odreda napale posadu železničkog vijadukta. Posle dvočasovne borbe, nanevši neprijatelju gubitke od oko 30 mrtvih i ranjenih, čete su se povukle, uz gubitke od 2 mrtva i 2 ranjena borca.
 - Bataljon »Božidar Adžija« i Udarni bataljon Grupe NOP odreda za Liku izvršili neuspele napade na italijansko-četničke posade u selima otočačkog sreza.
 - Kod s. Branežaea (blizu Pakrac) delovi 1. bataljona 1. slavonskog NOP odreda i Banijska proleterska četa odbili napad ustaša iz s. Spanovice.
27. jun
- U s. Otonu (kod Knina) bataljon »Branko Vladušić« Severnodalmatinskog NOP odreda razoružao 32 četnika i zaplenio 18 pušaka.
 - Delovi 4. bataljona 1. kordunaškog NOP odreda zauzeli s. Kravarsko (kod Pisarovine), zarobili posadu (žandarme) i zaplenili 16 pušaka i oko 300 metaka.
 - Na železničkoj pruzi Zagreb – s. Dugo Selo Diverzantska grupa GS NOP odreda za Hrvatsku digla u vazduh italijanski transportni voz. Uništeni su lokomotiva i 1 vagon, a 3 vagona su oštećena. Saobraćaj je bto prekinut 6 sati.
 - Kod s. Brloga (blizu Vrhovina) jedinice partizanskog bataljona »Božidar Adžija« odbile napad italijanskih vojnika i nanele im velike gubitke.
28. jun
- Delovi partizanskog bataljona »Ognjen Priča« odbili napad ustaša iz s. Vaganca ka s. Smoljancu (kod Slunja) i naneli im velike gubitke.
29. jun
- U s. Dulavecu (kod Daruvara) 3. bataljon 1. slavonskog NOP odreda i delovi Proleterskog bataljona Operativnog štaba NOP i DV za Bos. krajinu napali delove ustaškog Pripremnog bataljona i nekoliko žandarma i naoružanih pripadnika nemačke nacionalne manjine, u toku napada uništili električnu centralu, žand. st. i ž. st. i opština i zaplenili oko 150 pušaka i 4 p. mitraljeza, zatim se, zbog dolaska pojačanja iz Virovitice, povukli.
 - Pod pritiskom jedinica partizanskog bataljona Bude Borjan, domobrani, ustaše i žandarmi napustili sela Čitluk i Oklaj (kod Knina). U Oklaju su spaljene žand. st. i opština, a zaplenjeno je mnogo hrane, 3 radio-aparata, 3 pisače mašine i dr.
 - GS NOP odreda za Hrvatsku uputio Stabu 1. operativne zone NOP odreda Hrvatske uputstvo o održavanju stalnih veza, prenošenju borbenih iskustava i pomaganju 2, 3, 4. i 5. operativne zone NOP odreda Hrvatske.
- 29/30. jun
- Delovi Bračke partizanske čete zauzeli s. Povija (na o. Braču).

1942. jun

MAKEDONIJA—SLOVENIJA

jun 1942.

30. jun
- Delovi Banijskog NOP odreda zauzeli s. Majur (kod Kostajnice) i zaplenili 39 pušaka, 1 p. mitraljez, nešto municije i druge ratne opreme.
 - Četvrti bataljon i delovi 3. bataljona 1 kordunaškog NOP odreda izvršili neuspeo napad na ustaško-domobransko uporište u s. Banskom Kovačevcu (kod Pisarovine).
 - U Bolu udarna grupa Bračke partizanske čete napala domobransku patrolu, jednog domobrana ubila a jednog ranila i zaplenila 2 puške i 86 metaka.
 - Na o. Molatu italijanske okupacione vlasti obrazovale koncentracioni logor, namjenjen, uglavnom, interniranju stanovništva sa područja severne i, delom, srednje Dalmacije. U njemu se 23. avgusta nalazilo 2277 lica (od toga 381 dete).
- Jun
- U Pazinu i okolini italijanske vlasti uhapsile i poslale u koncentracione logore 60 pristalica NOP-a.
 - U Hrvatskom zagorju izašao prvi broj Lista »Glas Hrvatskog zagorja«. Izdavao ga je Odbor NOF-a Hrvatskog zagorja.
 - UD. Lapcu (u Lici) izašao prvi broj lista »Pionir«. Izdavao ga je Glavni odbor USAOH-a.
 - U svim selima opština Gradac i Makarska formirani seoski NO odbori.
 - Formiran Sreski odbor AFZ-a za Drežnicu.
 - Kod Kaštela, u borbi protiv italijanskih vojnika, poginuo terenski partijski radnik na području Kaštela, Trogira, Solina i Splita Ante Savin Manistra, narodni heroj.

MAKEDONIJA

5. jun
- Privremeni PK KPJ za Makedoniju uputio okružnicu okružnim i mesnim partijskim komitetima: obaveštava ih o smenjivanju dotadašnjeg PK; poziva partijske organizacije da očiste i obnove svoje redove, prošire svoj uticaj u masama i pojačaju rad na organizovanju NOP odreda.
- Jun p.
- Pod pritiskom i na zahtev partijskih organizacija, smenjen PK KPJ za Makedoniju, sa Banom Andreevim, na čelu i formiran Privremeni PK
 - Obnovljen Pokrajinski štab NOP odreda za Makedoniju. On je svima vojnim rukovodstvima dostavio direktivu o zadacima, načinu dejstva i organizaciji NOP odreda.
- Jun d. p.
- Pokrajinski štab NOP odreda za Makedoniju preimenovan u GS NOP odreda za Makedoniju.
 - U Bitolju, po presudi prekog suda bugarske 5. armije, obešena tri pripadnika NOP-a.
- Jun k.
- GS NOP odreda za Makedoniju izdao opšte uputstvo o dužnostima i zadacima političkih komesara u pogledu učvršćenja NOP odreda i razvijanja političkog i kulturno-prosvetnog rada u njima.
- Jun
- PK SKOJ-a za Makedoniju, povodom završetka prve školske godine pod okupacijom, uputio srednjoškolskoj omladini proglaš (s potpisom »Srednješkolci«) u kome se protestuje protiv terora i samovolje u školama.

SLOVENIJA

2. jun
- Druga četa 1. bataljona Notranjskog NOP odreda vodila oštru borbu protiv nadmoćnih italijanskih snaga koje su htеле da zauzmu sela: Preserje, Kamnik, Dolenju i Gorenju Brezovicu. Italijanski vojnici su se povukli prema Ljubljanicu. pretrpevši veće gubitke.
4. jun
- Treća četa 3. bataljona »Miloš Zidanšek« Notranjskog NOP odreda izvršila uspešan napad na italijansku posadu u Starom Trgu na Kupi.
 - Između ž. stanice Radohova Vas i St. Lovrenc (kod Grosuplja) 2. bataljon Pohorskog NOP odreda porušio prugu, tako da je voz iskočio iz šina a lokomotiva se prevrnula preko nasipa.
5. jun
- Od 4. čete 1. bataljona Notranjskog NOP odreda »Ljubo Serčer« formiran 4. bataljon Notranjskog NOP odreda.

1942. jun

SLOVENIJA

jun 1942.

- Patrola 1. čete 1. bataljona Notranjskog NOP odreda »Ljubo Sercer« vodila borbu protiv oko 100 italijanskih vojnika koji su se kretali prema s. Vrbljenama i primorala ih da se povuku prema Igu (kod Ljubljane).

Jun p.

- Belokrajinska partizanska četa prerasla u Belokrajinski partizanski bataljon.

6. jun

- Jače neprijateljske snage uspele da prođu iz Zužemberka prema Slični. Treći bataljon Savinjskog NOP odreda sačekao ih je na drumu ispod s. Znojila, naneo im velike gubitke i zaplenio im veću količinu oružja i municije.

7. jun

- Pet bataljona 2. grupe NOF odreda otpočeli četvorodnevne borbe protiv jakih neprijateljskih snaga. U tim borbama oni su odbranili slobodnu teritoriju. Time je propao italijanski plan o uništenju partizanskih jedinica u okolini Ljubljane.

8. jun

- GS NOP odreda za Sloveniju uputio prvu kurirsku patrolu za VS NOP i DV Jugoslavije. Patrola je oko mesec dana putovala do Prozora, gde se nalazio VS NOP i DV Jugoslavije.

10. jun

- Na drumu kod s. Rovta (blizu Vrhnik) 2. četa 4. bataljona Notranjskog NOP odreda napala italijanske blindirane automobile: jedan potpuno uništila a drugi oštetila.

12. jun

- Drugi bataljon Notranjskog NOP odreda »Ljubo Sercer« s Jednom grupom Hrvatskih partizana, napao utvrđenu posadu u s. Osilnici (kod Broda na Kupi), ali se morao povući zbog pristizanja jačih neprijateljskih pojačanja.

14. jun

- Kod s. Ambrusa (blizu Zužemberka), formiran 1. slovenački proleterski udarni bataljon »Tone Tomšič«.

15. jun

- Posle razbijanja italijanske ofanzive na jedinice 2. i 3. grupe NOP odreda, Operativni štab GS NOP odreda za Sloveniju izdao naredbu za protivofanzivu u Ljubljanskoj pokrajini.

Jun s.

- Kod s. Podstenica (blizu Kočevja) otpočeo rad bolnice 3. grupe slovenačkih NOP odreda.

- Operativni štab GS NOP odreda za Sloveniju izdao naredbu o merama protiv štetnih pojava koje ruše ugled partizanskih jedinica.

Jun d. p.

- Notranjski NOP odred »Ljubo Sercer« podeljen na tri nova NOP odreda: Kočevski, Krimski i Dolomitski (nazivan i Polhograjski).

- Treća grupa NOP odreda podeljena na 3. i 5. grupu. Trećoj grupi NOP odreda su pripadali Polhograjski, Krimski i Kočevski NOP odred i Primorska partizanska četa a 5. grupi Belokrajinski, Krški i Zapadno-dolenjski NOP odred.

18. jun

- Otpočeo dvodnevni napad 2. čete 2. bataljona Dolenjskog NOP odreda na s. Ratež (kod Novog Mesta). Napad nije uspeo.

- Na Kališama (kod Kranja) formiran Kokrški NOP odred.

19. jun

- U Dolenjskoj izašao prvi broj lista »Naša pest«, informativnog vesnika Štaba 2. grupe NOP odreda Slovenije.

20. jun

- Prema planu GS NOP odreda za Sloveniju, 2. grupa NOP odreda krenula sa oslobođene teritorije, preko Gorenjske, za Štajersku.

22. jun

- GS NOP odreda za Sloveniju izdao naredbu o organizaciji saniteta u partizanskim jedinicama.

26. jun

- Drugi bataljon 1. grupe NOP odreda napao nemačka uporišta u s. Poljanama, s. Crnom Vru i s. Lučinama (kod Škofje Loke). Napad je delimično uspeo.

jun

- Na sednici Izvršnog odbora OF doneta odluka o osnivanju privremenog NO veća i odluka o načinu njegovog izbora. Veće je imalo svoja poverenštva (za opštu upravu, za vezu s južnoslovenskim narodima, za finansije itd.).

- Kod s. Zaloge (blizu Polhograjskog Gradeca) 1. četa 4. bataljona Notranjskog NOP odreda »Ljubo Sercer« iz zasede napala i potpuno razbila jednu nemačku četu koja je bila određena za zaštitu i utvrđivanje granica preko Polhograjskih brda

1942. jun

SRBIJA

jun 1942.

28. jun
- Drugi bataljon Pohorskog NOP odreda 2. grupe NOP odredu napao voz kojim su prebacivani internirci iz Ljubljane u koncentracione logore u Italiji i oslobodio preko 300 interniraca.
30. jun
- GŠ NOP odreda za Sloveniju izdao naredbu o formiranju 1. proleterske NOU brigade »Tone Tomšič«.
- Jun
- U »Osvobodilnoj fronti« (br. 2, posebno izdanje) objavljeni izjava CK KP Slovenije o neprijateljskom radu kvislinških formacija i poziv na još odlučniju borbu protiv potpaljivača građanskog rata.
 - Belogardističko vodstvo formiralo Štajerski bataljon, koji je bio prvo jezgro slovenačke Bele garde na području Novog Mesta.

SRBIJA

- jun
- GŠ NOP i DO za Srbiju naredio štabovima NOP odreda da ojačaju odrede; od neprijatelja otimaju oružje i municiju; naprave plan izvođenja manjih i većih akcija; napadaju pruge i železničke stanice; organizuju obaveštajnu službu i dr.
2. jun
- Grupa boraca Podunavskog NOP odreda prodrla u s. Putince (kod Rume) i zaplenila 4 puške, 1 pištolj i 170 metaka, a okupljenom narodu objasnila cilj NOB-a.
4. jun
- Grupa boraca iz 1. čete Fruškogorskog NOP odreda upala u kamenolom kod s. Rakovca (blizu Petrovaradina) i zaplenila 225 kg dinamita, nekoliko hiljada kapsula i aparat za električno paljenje mina, a zatim sa radnicima održala miting i izložila im cilj NOB-a.
5. jun
- Severno od s. Grgurevaca (kod Rume) borci 1. čete Fruškogorskog NOP odredaobili pokušaj prodora nemačke čete ka Fruškoj gori i naneli joj gubitke.
- Jun p.
- Na pl. Bukulji OK KPJ za Arandelovac obnovio (ponovo formirao) 1. šumadijski NOP odred.
6. jun
- U s. Grgurevcima (kod Rume) nemački vojnici streljali 257 Srba¹ kao odmazdu zbog gubitaka koje su imali prethodnog dana.
 - Nemački komandant oružanih snaga u Sremu izdao oglas o ograničenju kretanja civilnog stanovništva na području Fruške gore i o merama odmazde.
 - SK KPJ za Zemun izdao proglašenje poziva narod u borbu protiv okupatora i narodnih izdajnika.
- <?. jun
- Kod s. M. Remete (blizu Iriga), u sukobu sa odeljenjem nemačkih vojnika, poginuo Boško Palkovljević Pinki, narodni heroj.
 - U sastavu Rasinskog NOP odreda formirane dve čete.
- 10/11. jun
- U s. D. Stepošu (kod Kruševca) delovi Jastrebačkog NOP odreda spalili opštinsku arhivu I razoružali 10 četnika.
12. jun
- OK KPJ za Srem uputio PK KPJ za Srbiju pismo u kome se, pored ostalog, navodi da neprijateljske vlasti u Sremu pooštavaju mere u pogledu čuvanja objekata, patroliranja i postavljanja zaseda, a nemačka vojna komanda preti odmazdamu nad stanovništvom.
 - U Trsteniku održana sreska partijska konferencija na kojoj je analiziran rad partijske organizacije i pojedinih njenih članova.
13. iun
- Na Debelom brdu (na putu Niš – Prokuplje) delovi Jastrebačkog NOP odreda, u zasedi sačekali bugarski putnički automobil, šofera zarobili a automobil zapalili.
 - Komandant Srpske državne straže objavio da »srpsku oružanu silu« sačinjavaju Srpska državna straža, Srpska dobrovoljačka komanda i Četnička komanda i naredio da se između njih održava lojalna i bratska saradnja.
15. jun
- Na pl. Jastrepцу preko 3000 bugarskih vojnika preduzelo potei-u za Jastrebačkim NOP odredom u cilju pronalaženja automobila i šofera koga su partizani zarobili

Po drugom podatku streljano Je 350 Srba

13. juna. Ne naišavši na otpor, bugarski vojnici su, za odmazdu, spalili preko 80 kuća u selima Krajkovcu, Biljegu, Lepaji, Oblaćini i dr. i odveli veći broj seljaka u niški zatvor.

- U s. Ilinom (kod Boljevca) delovi Knjaževačko-boljevačkog NOP odreda razoružali grupu četnika i demolirali radionicu za preradu mleka.
- Kod ž. st. Obradove Stolice Timočki NOP odred porušio železničku prugu Paraćin – Zaječar.

Jun d. p.

- Kod s. Vrtišta (na pruzi Niš – Stalać) Jastrebački NOP odred porušio prugu, usled čega se srušio neprijateljski vojni transportni voz, te je poginulo više nemačkih vojnika. On je porušio i prugu kod s. Novog Sela i s. Doljevca (na pruzi Niš – Leskovac), gde je takođe došlo do prevrtanja neprijateljskih transportnih vozova.

16. jun

- Na ž. st. Suvaji delovi Timočkog NOP odreda zaustavili mešoviti voz i razoružali 10 vojnika SDS, (i belogardejaca. 7 bugarskih vojnika i 2 folksdobjera, zatim demontirali kolosek i srušili voz.

17. jun

- U sukobu kod s. Ljube (blizu Iloka) grupa boraca 2. čete Fruškogorskog NOP odreda nanela gubitke ustaškoj zasedi i zaplenila 7 pušaka.

li), jun

- Iz Blaca, Prokuplja, Kruševca i Zitkovca otkrio koncentričan napad jedinica bugarskog 1. okupacionog korpusa, četnika i nedicevaca (ukupne jačine oko 20–25.000) na V. i M. Jastrebac, protiv Jastrebačkog i Rasinskog NOP odreda. Veštim manevrom odredi su izbegli udare, napustili Jastrebac i usmerili dejstva na železničke pruge Niš – Stalać i Stalać – Kraljevo. Zbog neuspela u uništenju partizanskih snaga bugarski vojnici su streljali oko 240 seljaka pohvatanih u selima oko pl. Jastrepca. Dejstva su trajala do početka jula.
- U akciji na sanatorijum kod Srem. Kamenice Podunavski NOP odred zaplenio veću količinu sanitetskog i pisačeg materijala.

19/20. jun

- U s. Gospodincima (kod Zabija) policijske vlasti opkolile dve partizanske baze i u nastaloj borbi ubile jednog ilegalca a drugog teško ranile, dok su preostala dvojica uspela da se probiju iz obruča.

20. jun

- U Zemunu, posle zverskog mučenja, ustaše obesile sekretara SK KPJ za Zemun Stevana Dukića, narodnog heroja.
- Usled narastanja četa izvršena reorganizacija Štaba NOP odreda za Srem, Fruškogorskog i Podunavskog NOP odreda i postavljeni novi rukovodioci.

21. jun

- U Pančevu nemačke vlasti obesile 15, u s. Perlezu 12 i u s. Melencima (kod Zrenjanina) 13 komunista i rodoljuba.

22. jun

- PK KPJ za Srbiju uputio poziv vojnicima, podoficirima i oficirima bugarske okupatorske vojske u Srbiji da prestanu sa pljačkom i nasiljem nad srpskim narodom i da se uključuju u NOP odrede.
- U Peći, Dakovici i Prizrenu mesne partizanske diverzantske grupe prekinule tt veze i rasturile letke.

24. jun

- U akciji na kamenolomu u s. Paragovu (kod Petrovaradina) 3. četa Podunavskog NOP odreda zarobila 10 stražara, zaplenila 10 pušaka i sekla žicu za vuču vagona.

25. jun

- Delovi bugarskog 1. okupacionog korpusa (u jačini do jedne divizije) i nedicevcii preduzeli koncentričan napad na Svrliški (Nišavski) NOP odred na Svrliškim pl. s ciljem da ga nabace u dolinu Nišave i tu unište. Odred se blagovremeno, po grupama, izvukao. Bugarski vojnici su u svakom selu streljali po 5–6 ljudi, zapalili po 10–20 kuća, silovali i pljačkali. Samo u svrliškom srežu zapaljeno je preko 500 kuća. Posle deset dana neprijatelj se povukao u polazne garnizone.

26. jun

- Na zboru partizana Podunavskog NOP odreda zaključeno da 1., 2. i 3. četa stupe u partizansko takmičenje (broj akcija, disciplina, organizovanje vojne i političke nastave, sadržaj četnih listova).

30. jun

- Kod s. Bukovca (blizu Srem. Karlovaca) Podunavski NOP odred izvršio prepad na domobransku četu i naneo joj gubitke, zarobivši 60 domobrana i zaplenivši 52 puške, oko 10.000 metaka i dosta druge opreme.

1942. jun

SRBIJA

jun 1942.

Jun

- U blizini s. Subotića (kod Rume) održan sastanak SK KPJ /a Rumu, na kome je formiran Sreski Stab za rukovođenje akcijama mesnih partizanskih desetina.
- Stab NOP odreda za Srem izdao Uputstvo za vođenje partizanskog rata, sa konkretnim i neposrednim vojnim i političkim zadacima u Sremu.
- U Beogradu reorganizovana partijska organizacija: umesto ranijih sedam formirana četiri rejonska komiteta.
- U s. Čortanovcima (kod Srem. Karlovaca) održana sreska partijska konferencija za sremskomitrovački rez, na kojoj je izabran novi SK KPJ za Srem. Mitrovicu.
- Kod s. Belegiša (blizu Starog Pazova) održana sreska partijska konferencija za staropazovski rez, na kojoj je izabran novi SK KP.T za Staru Pazovu.
- U Sremu održane skojevske konferencije staropazovskog i srornskskomitrovačkog sreza, na kojima su izabrana nova sreska rukovodstva SKOJ-a.

